

Kvapilík — kvantové sci-fi

Otevřel oči a chvíli hleděl do stropu nad sebou. Povzdechl si a s myšlenkou na povinnosti se úplně probral. Slyšel zvuk auta, které se kdesi v dálce opakovaně pokoušelo zaparkovat.

Otočil hlavu k televizi. Ovladač byl na dosah, zmáčkl tlačítko a červená signálka blikla. V šumavském národním parku se hezká aktivistka v brýlích připoutala ke stromu. Objímala vzrostlý smrk a ruce v řetězech měla pro případ použití kleští na plech protažené kovovými trubkami. Redaktorka mluvila o příjezdu policie s elektrickou rozbrušovačkou a o tom, že hasiči zásah odmítli, protože nedochází k ohrožení života. Usmál se.

Při veškerém odhodlání si na žádné povinnosti nemohl vzpomenout. To není možné, podívil se a úplně probuzený trochu zneklidněl. Jeho mentální svět se rozléval v nekonečném prostoru bez jediného záchytného bodu. Byl stejně prázdný jako bílý strop nad ním.

Nedokázal si vybavit povinnosti, ale ani svoje jméno. Preventivně si zakázal paniku. Pátral po mnemotechnických pomůckách, ale ani ty ho nenapadaly. Kdesi v dáli krajiny paměti se zatřepotala informace, že jeho jméno nějak

souvisí se spěchem, kvapem, úsilím a obecněji rychlostí.

Posadil se a do klína mu spadla knížka, kterou měl celou dobu na prsou, aniž o tom věděl. Byla o kvantové fyzice. Nevzpomínal si, že by před spaním četl, a ještě podivnější bylo, že spal oblečený na gauči v obývací místnosti místo v ložnici v posteli.

Vzpomněl si, že kvantová superpozice popisuje situaci, kdy jedna částice může být současně na dvou různých místech, a to bez ohledu na vzdálenost. S hořkým pobavením si představil, že jeho částicový dvojník je teď například v New Yorku, ale na rozdíl od něj možná ví, jak se jmenuje. Kvantová superpozice se ovšem zásadně odehrává u mikročástic.

V koupelně vykonal potřebu, vytlačil pastu na zubní kartáček a půl minuty si čistil zuby. Další půl minutu dásně a rituál zakončil několikerým opláchnutím obličeje studenou vodou. Utřel si obličej do ručníku a vrátil se do obývací místnosti. Knihu o kvantové mechanice vrátil do knihovny k dalším svazkům toho druhu. Vedlejší regál byl plný knih sci-fi a fantasy.

V televizi předpovídali počasí. Mraky se na radarových snímcích pohybovaly od kraje Vysočina směrem na Jihomoravský a Olomoucký

kraj. Pršet začne asi za hodinu a půl, odhadl zkušeně. Deštník neměl, ale nevěděl proč.

Napadlo ho, že v noci možná prodělal mozkovou příhodu. Bez problému si vybavil obecné příznaky cévní mozkové příhody a paradoxně se tím trochu uklidnil. Test případného problému s řečí provedl tak, že nahlas zarecitoval první strofu Máchova Máje, pak se prošel ke dveřím a zpátky a před zrcadlem provedl sérii „ksichtů“ pro kontrolu funkčnosti mimických svalů. Cítil se zdráv, ale na jméno si pořád nedokázal vzpomenout.

Sáhl do náprsní kapsy v bundě a s úlevou nahmatal občanský průkaz. Jeho tenisky pod věšákem byly mokré se zelenými šmouhami, pravděpodobně od trávy. Na špičku pravé boty se přilepil lipový list, teď zjara ještě malý a ostře zelený.

Z občanského průkazu na něj civěl jeho obličej a nad ním jméno Antonín a příjmení Kvapilík. Prázdná krajina paměti se začala bolestivě zaplňovat. Antonín Kvapilík. Už věděl víc. Neměl rád pozdní příchody, a tak se s obavami podíval na hodinky. Šest třicet tři. Oddechl si, škola začíná až v osm.

Ze džbánu nalil vodu do varné konvice a zmáčkl tlačítko, další vodu nalil do sklenice

asi dva centimetry pod okraj a džbán doplnil čerstvou vodou. Džbán by měl být plný aspoň z poloviny, protože chlór vyprchá z kohoutkové vody nejdřív za půl hodiny. Do hrnečku nasypal dvě lžičky instantní kávy a z ledničky si vzal ovocný jogurt. Mezitím začala voda v konvici vřít. Zalil kávu v hrníčku a doplnil dva centimetry vody ve sklenici. Byla příjemně vlažná, když ji na lačno vypil. Poradila mu to Eva Angelika. Kávu a jogurt odnesl na stolek před televizí, posadil se a začal snídat.

Antonín Kvapilík. Byl mrzutý. Odpovědi na otázky, proč si nevzpomenul, jak se jmenuje, a proč spal oblečený v obývací, nepřicházely.

Během snídaně obvykle plánoval, o čem bude mluvit s Evou Angelikou. Potkávali se ve škole už třetím rokem, vlastně ode dne, kdy na Slovanské gymnázium nastoupila. I když to mohlo být atraktivní, rozhodl se, že o výpadku paměti s ní mluvit nebude. V její společnosti býval pozorný, aktivní, a pokud možno vtipný.

Nepřipadal si moc atraktivní, sázel na solidnost, spolehlivost, a pokud nezapomněl, i na gentlemanství. Byla to podle něj spolehlivá strategie, něco v tom smyslu, že kapka vody udělá časem důlek i do kamene.

Přes veškerou snahu se v ženách nevyznal a byly mu záhadou. Kdesi se dočetl, že se ženy při výběru partnerů řídí mimo jiné čichem, což nedávalo smysl z pohledu jakékoliv racionální analýzy.

Problém fungování čichu je ostatně zajímavá vědecká záhada, bez ohledu na to, jak ho používají ženy. Poslední poznatky kvantové biologie dokazovaly, že receptory v našem nose dokážou vnímat vonné vibrace molekul pomocí mechanismu kvantového tunelování. A kvantové tunelování byla další záhada. Částice totiž během něj prochází energetickou „zdí“, aniž by na to měla energii. Bylo to záhadné, nepochopitelné a krásné.

Venku bylo ve vzduchu cosi jako ticho před bouří. Bezvětrí a na časnou ranní hodinu nečekaný klid. Uvědomil si, že deštník nemá proto, že do školy to má z domu jen asi dvě stě metrů. Kožené kotníčkové boty neměl v lásce, ale tenisky byly mokré, a tak mu nezbylo, než je obout.

—

Slovanské gymnázium byl komplex původní budovy gymnázia z devatenáctého století

a nedávné moderní dostavby s velkými hodinami na průčelí. Kvapilík zamířil dovnitř po paměti a překvapilo ho, že skleněné dveře se automaticky neotevřely. Rozhlédl se a zjistil, že je před školou sám.

Konečně se mu naplno rozsvítilo. Je Velký pátek, poklady se otevírají, studenti mají prázdniny a on volno. Současně s tím mu před očima proběhlo, co se stalo předchozího dne.

O polední pauze byl s Evou Angelikou na obědě. Chodili většinou do vegetariánské restaurace, protože Eva Angelika jedla maso výjimečně. Dnes měla na sobě džíny a svetřík s výstřihem, ale jí slušelo všechno, zvláště když si vzala boty na podpatku.

Eva Angelika byla štíhlá přírodní blondýna. Tatínek byl Čech a maminka Řekyně, která jí vybrala řecké jméno. Byla bezvýhradně krásná, ale svou krásu nevystavovala na odiv, i když si jí byla vědoma. Když poslouchala, bylo jí na tváři všechno vidět, ale nebyla v tom stopa infantility. Eva Angelika byla něžná. Byli muži, které svou lyrickou krásou dojímalá k pláči. Učila češtinu a angličtinu a ve sborovně seděla vedle Kvapilíka, který učil fyziku. Kvapilík do ní byl zamilovaný už v dobách společných studií na univerzitě.

Byli přátelé. Před dvěma lety se Eva Angelika na školním vánočním večírku trochu opila. Byla rozverná, během tance vzala nečekaně Kvapilíkovu hlavu do dlaní a mlaskavě ho políbila na rty. Byl to až dosud nejintimnější moment jejich vztahu a Kvapilík doufal v pokračování.

Ředitel gymnázia studenty každoročně vyzýval, aby nepsali na pánských záchodech po zdech, protože vymalování stojí školu dost peněz. Většina nápisů se týkala Evy Angeliky. Erotické básně, kresby, kletby i sprostárny se po vymalování do měsíce objevovaly v přibližně stejném množství a kvalitě. Kvapilík nové příspěvky pravidelně fotil a při obědě je Evě Angelice ukazoval. Společně tipovali autory výtvorů.

Tentokrát byla Eva Angelika během oběda trochu zamlklá a Kvapilíka nenapadlo, čím ji zaujmout. Nebyl vegetarián, ale solidárně si objednal sójové kousky v sójové omáčce se dvěma kopečky rýže a salátem, což mu trochu zlepšilo náladu. A pak to přišlo.

„Budu se vdávat, Toníku...“ řekla Eva Angelika a Kvapilíkovi došlo, že až do této chvíle sbírala odvahu, aby mu to řekla. Zastavilo se mu srdce. S Chandanem Sadhirem chodila

něco přes rok, ale na sňatek to ani podle Evy Angeliky nevypadalo.

„Chandan se rozhodl, že budeme žít v Olomouci...”

„Jo...?“ pípl Kvapilík a snažil se uklidnit. „Gratuluju... co tady bude dělat?“

„Učit jógu... musím mu vyběhat živnostenskéj list... nevíš, jak se to dělá...?“

„Jo... vím...”

„Kdybych tě neměla, jsem ztracená...” řekla Eva Angelika a bedlivě studovala Kvapilíkův obličej. Nevydržel to a odvrátil se. Ulice za oknem byla liduprázdná.

Chandan Sadhir byl Ind, počítačový expert, který se do Čech dostal na pozvání počítačové firmy z Lanškrouna. Před dvěma lety pořádali v Olomouci seminář na téma digitální budoucnosti a Evu Angeliku angažovali jako překladatelku z angličtiny. Tak se seznámili. Chandan byl pohledný, inteligentní, sympatický. Vypadal jako Sandokan. Kvapilík ho tak tituloval i před Evou Angelikou, aby trochu znevážil jeho působivost. Ona se nikdy neurazila, ale ani nesdílela jeho pobavení.

A pak přišla druhá rána. Zatímco se díval z okna a snažil se polknout knedlík v krku, pohladila ho po tváři. Když se jí podíval do

očí, viděl v nich soucit. To bylo příliš. Vstal ze židle a skoro ji převrátil.

„Promiň... musím ještě něco...” a vyrazil ke vchodu do restaurace. Nemusel samozřejmě nic. Dobře míněná lítost z její strany byla neúnosná. Musel na vzduch. Chvíli se vydýchal a horečně přemýšlel co dál. Nic ho nenapadlo, a tak se vrátil dovnitř, jako by čekal, že co bylo řečeno, přestane s jeho návratem platit.

Eva Angelika pořádala cizrnu a jeho návrat ji překvapil. Usmála se na něj. To Kvapilika dorazilo.

„Zapomněl jsem... na...” chvíli se šacoval a pak podal Evě Angelice dvě stravenky. Vzala si je.

„Tos nemusel, já bych to zatáhla...” a další úsměv. Kvapilíkovi ztvrdly rysy, otočil se a definitivně odešel.

Odpolední vyučování absolvoval jako ve snu. Měl pocit viny, že se nedokáže třídit naplno věnovat, ale nebyl toho schopen. Doufal, že Evu Angeliku nepotká ve sborovně nebo na chodbě.

Ze školy skoro vyběhl a zpomalil až v Kosinově ulici, když už nebyla škola v dohledu. Potřeboval čas, aby si srovnal myšlenky. Dostal brutální kopačky, to bylo jisté, pomyslel si s potlačovaným vztekem. Vlastně to nebylo až

tak brutální, protože Eva Angelika se to přece pokoušela udělat co nejcitlivěji, i když to na tom bylo vlastně nejhorší. V každém případě to byly kopačky. Jednoznačně. Vlastně ne tak úplně, protože jejich vztah byl koneckonců přátelský a mluvit o kopačkách je nesmysl. Tak proč je mu skoro do breku, když by teoreticky nemělo? Nakonec, bůhví jak její manželství s Chandanem skončí. Statistika dokládá, že manželské svazky párů s odlišným kulturním zázemím mívají vyšší procento rozvodovosti než páry z identické kulturní sféry. Naděje umírá poslední, takže klid.

Najednou stál před Ponorkou. V legendární undergroundové hospodě se točil staropramen a dalo se tu posedět vedle popeláře, který diskutoval s docentem filozofie z nedaleké fakulty. Bylo to svobodné místo pro setkávání svobodných lidí, kteří se nebáli říkat, co si myslí. Své verše tady četl Magor Jirous, „kvílel“ tady Allen Ginsberg a hráli tu třeba Plastic People of the Universe. Kvapílik tu nebyl štamgast, protože to by znamenalo nevratnou újmu na jeho zdraví. Ale několikrát do